

1. ПАСПОРТ

обласної Програми розвитку, підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Чернігівської обласної ради та покращання надання населенню медичних послуг на 2022-2025 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Обласна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Бюджетний кодекс України, Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19 жовтня 2017 року №2168/VIII, постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення» та «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я» на відповідні роки
3.	Розробник Програми	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації
4.	Відповідальний виконавець Програми	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації
5.	Учасники Програми	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, Управління капітального будівництва облдержадміністрації, комунальні заклади охорони здоров'я Чернігівської обласної ради, територіальні громади Чернігівської області
6.	Термін реалізації Програми	2022-2025 роки
6.1.	Етапи виконання Програми	I етап
7.	Загальний орієнтовний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього, у тому числі:	915 550,0 тис.грн.
7.1.	Кошти обласного бюджету	915 550,0 тис. грн.
7.2.	Кошти місцевих бюджетів	Обсяги видатків визначаються щорічно у відповідних місцевих бюджетах
7.3.	Інші джерела	Обсяг видатків визначається комунальним закладом самостійно, враховуючи фінансові можливості

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована обласна Програма

Доступність, якість, сучасність, функціональність, ефективність, ресурсна забезпеченість та своєчасність медичної допомоги є основою для забезпечення високого рівня здоров'я та покращення якості життя населення.

Головною метою діяльності в галузі охорони здоров'я області і надалі залишається наближення висококваліфікованих та якісних медичних послуг до всіх верств населення, профілактика та забезпечення раннього виявлення захворювань, підвищення рівня ефективності використання ресурсів, формування мотивації до здорового способу життя населення області та покращення демографічної ситуації.

Слід зазначити, що, починаючи з 01.04.2020, надання медичної допомоги населенню здійснюється за програмою медичних гарантій Національною службою здоров'я України (далі – НСЗУ) за прямими договорами про медичне обслуговування населення.

На 2023 рік заклади охорони здоров'я уклали з НСЗУ 177 договорів на надання медичної допомоги за 48 пакетами медичних гарантій. Незважаючи на збільшення законтракованих видів медичних послуг, фінансових ресурсів, які отримують заклади за надані медичні послуги, недостатньо. Зокрема, вкрай актуальним залишається питання здійснення закладами охорони здоров'я розрахунків за комунальні послуги та енергоносії, виплату і доставку пільгових пенсій, закупівлю слухових апаратів, кардіовиробів тощо.

Окремі заклади, такі, як будинки дитини, заклади служби крові, медико-соціальні експертні комісії, бюро судово-медичної експертизи утримуються за рахунок субвенції з державного бюджету на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я і також потребують часткового дофінансування з обласного бюджету.

Водночас, у мережі функціонують заклади, для яких діючою постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2022 № 1464 «Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2023 році» затверджені необґрунтовано низькі тарифи на надання медичних послуг, зокрема, це КНП «Чернігівська обласна психоневрологічна лікарня», КНП «Чернігівське обласне патологоанатомічне бюро», КНП «Чернігівська обласна дитяча лікарня».

З 2023 року за пакетом програми медичних гарантій «Психіатрична допомога дорослим та дітям» здійснюється контракування примусових заходів медичного характеру. До примусових видів стаціонарної психіатричної допомоги відносяться примусова заходи медичного характеру (далі – ПЗМХ), запобіжні заходи медичного характеру та примусове лікування у цивільно-правовому порядку (ст.14 Закону України «Про психіатричну допомогу»). Всі види такої допомоги є дороговартісними і потребують тривалого перебування пацієнта у психіатричному стаціонарі за рішенням суду з терміном перебування не менше 6 місяців. Орієнтовна вартість однієї доби перебування пацієнта в закладі на ПЗМХ становить до 1200 гривень. До того ж, до таких осіб

застосовуються заходи із охорони, кошти на яку в державному бюджеті не передбачаються. Такі охоронні послуги мають надаватися Державною службою охорони, а їх вартість на рік становить до 3,5 млн грн.

Таким чином, собівартість наданої послуги становить, щонайменше, 36 тис. грн на місяць, при передбаченому НСЗУ тарифі – 13 151 гривень. Також, в умовах стаціонарних відділень цього закладу перебувають особи, які потребують тривалого лікування та за медичними показами не можуть проживати самостійно, а супровід таких пацієнтів пакетами з надання відповідної стаціонарної допомоги не передбачений.

КНП «Чернігівська обласна дитяча лікарня» є єдиним медичним закладом з надання спеціалізованої медичної допомоги дитячому населенню на території Чернігівської області.

Під час розрахунку вартості договору на 2023 рік НСЗУ були враховані як розрахункові – липень, серпень, вересень 2022 року, під час яких у лікарні були відсутні пацієнти з онкологічними та паліативними станами. Вказане призвело до відсутності передбаченого фінансування за пакетами медичних гарантій «Хіміотерапевтичне лікування та супровід пацієнтів з онкологічними захворюваннями у стаціонарних та амбулаторних умовах» та «Стаціонарна паліативна медична допомога дорослим та дітям». Водночас, лікарня має забезпечувати цілодобову медичну допомогу дітям з хірургічною, травматологічною та неонатологічною допомогою, що тягне за собою утримання визначеної кількості персоналу. Відповідно до укладеного з НСЗУ договору на 2023 рік, фінансування лікарні, в порівнянні з витратами 2022 року, зменшено на 44,3 млн грн.

З 1 січня 2023 року почав реалізовуватися пакет медичних гарантій «Секційне дослідження». В області за цим напрямком з НСЗУ уклало договір КНП «Чернігівське обласне патологоанатомічне бюро». Тариф, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2022 № 1464 «Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2023 році», на проведення одного секційного дослідження становить 1327 грн та є економічно необґрунтованим і таким, що не покриває витрат патологоанатомічних бюро навіть на оплату праці безпосередніх виконавців. За проведеними розрахунками, реальна вартість одного секційного дослідження в сьогоденних умовах має становити, щонайменше, 5550 грн, що в 4,2 рази більше задекларованої.

Також заклади охорони здоров'я комунальної форми власності зобов'язані здійснювати цілу низку витрат, оплата яких не передбачена ні НСЗУ, ні Міністерством охорони здоров'я України.

До того ж, 19 червня 2023 року була прийнята постанова Кабінету Міністрів України № 620 «Про затвердження Порядку відбору біологічного матеріалу у членів добровольчих формувань територіальних громад та його зберігання».

Відповідно до пункту 5 затвердженого Порядку організація роботи з відбору біологічного матеріалу, його транспортування та зберігання покладається на заклад охорони здоров'я. Враховуючи, що фінансування пов'язаних з цим заходів має здійснюватися з обласного бюджету, розпорядженням начальника

обласної військової адміністрації від 24.07.2023 № 481 «Про організацію відбору біологічного матеріалу у членів добровольчих формувань територіальних громад» відповідальним закладом визначено КНП «Чернігівський обласний центр крові» Чернігівської обласної ради.

Таким чином, для забезпечення покращання надання населенню медичних послуг виникла необхідність затвердити обласну Програму розвитку, підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Чернігівської обласної ради та покращання надання населенню медичних послуг на 2022-2025 роки (далі – обласна Програма) в новій редакції.

Обласна Програма спрямована на забезпечення надання якісної медичної допомоги підпорядкованими Управлінню охорони здоров'я обласної державної адміністрації закладами охорони здоров'я всім верствам населення; збереження, поліпшення та відновлення його здоров'я; забезпечення ефективного використання майна обласної комунальної власності шляхом досягнення стабільної та беззбиткової діяльності комунальних некомерційних підприємств; оновлення виробничих потужностей, технічної бази, забезпечення належного функціонування закладів охорони здоров'я.

Заходи та завдання обласної Програми направлені на покращення надання послуг в сфері охорони здоров'я відповідно до законів України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я», «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 1013-р «Про схвалення Концепції реформування системи охорони здоров'я України» та інших нормативно-правових актів з питань забезпечення конституційного права людини на охорону здоров'я.

Актуальність обласної Програми визначена необхідністю поліпшення якості та доступності надання спеціалізованої медичної допомоги населенню Чернігівської області, поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я та необхідністю створення сприятливих умов для здійснення модернізації галузі охорони здоров'я області.

Для забезпечення повноцінного функціонування комунальних некомерційних підприємств та комунальних закладів охорони здоров'я необхідні кошти для придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, медикаментів, перев'язувальних засобів та витратних матеріалів, оплати послуг тощо.

Прийняття обласної Програми створює правові засади для запровадження фінансування заходів обласної Програми за рахунок коштів обласного бюджету.

3. Мета Програми

Метою обласної Програми є забезпечення розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Чернігівської обласної ради для стабільної реалізації комплексу взаємопов'язаних завдань і заходів, спрямованих на налагодження належного рівня ефективного функціонування системи надання

населенню області доступної і високоякісної медичної допомоги, для збереження, поліпшення та відновлення здоров'я населення області; збереження кадрового потенціалу закладів; забезпечення розвитку та покращення ефективності медичного обслуговування населення; покращення та розвиток матеріально-технічної бази закладів; стабільної та безбиткової діяльності закладів відповідно до функціональних призначень щодо надання населенню належних медичних послуг.

В умовах діючих механізмів та обсягів бюджетного фінансування галузі охорони здоров'я, необхідно забезпечити потреби населення в усіх видах спеціалізованої медичної допомоги. Тому, обласна Програма є одним із важливих інструментів реалізації положень законів України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», «Про місцеве самоврядування в Україні», активізації фінансово-господарської діяльності підприємств з метою покращення обслуговування жителів області, впровадження нових технологій, зміцнення матеріальної бази об'єктів комунальної власності Чернігівської обласної ради.

4. Шляхи розв'язання проблеми

Для досягнення визначеної мети обласної Програми розв'язання проблеми можливе шляхом:

формування усвідомленого та відповідального ставлення населення до власного здоров'я та особистої безпеки;

оптимізації організації та механізму фінансування системи надання медичної допомоги, спрямованої на розв'язання реальних потреб населення;

забезпечення доступу населення до високоспеціалізованої медичної допомоги;

підвищення якості кадрового забезпечення та рівня професійної підготовки фахівців з питань профілактики та раннього виявлення хвороб;

забезпечення реалізації прав дітей на санаторно-курортне лікування;

надання поточних та капітальних трансфертів комунальним некомерційним підприємствам та закладам;

забезпечення використання підприємствами (закладами) виділених коштів у повному обсязі за цільовим призначенням.

5. Фінансове забезпечення обласної Програми

Фінансове забезпечення заходів обласної Програми здійснюватиметься за рахунок загального обсягу асигнувань обласного бюджету, які передбачаються у кошторисах відповідних виконавців обласної Програми, коштів інших місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування обласної Програми за рахунок коштів обласного бюджету визначається щороку, виходячи з конкретних завдань та можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді.

Обласна Програма буде виконуватися в один етап з терміном її реалізації протягом 2022-2025 років. Орієнтовний обсяг фінансування обласної Програми складає 915 550,0 тис. грн та може коригуватися під час її виконання.

Ресурсне забезпечення обласної Програми розвитку, підтримки комунальних закладів охорони здоров'я Чернігівської обласної ради та покращання надання населенню медичних послуг на 2022-2025 роки наведено у додатку 1.

6. Завдання і заходи, очікувані результати, ефективність обласної Програми

Перелік завдань і заходів з виконання обласної Програми наведено у додатку 2.

Виконання Програми дасть змогу:

покращити доступність до якісної медичної допомоги;

забезпечити належне перебування дітей в будинку дитини;

здійснити заготівлю консервованої крові та компонентів крові (плазми) для надання якісної медичної допомоги населенню області;

забезпечити проведення належної медико-соціальної експертизи шляхом надання обґрунтованих висновків щодо наявності та рівня стійкої втрати працездатності освідчуваних осіб;

здійснити щорічну виплату премії ім. І.В. Буяльського;

забезпечити проведення мікро-гістологічних досліджень та інших досліджень, які вплинуть на раннє виявлення онкологічних захворювань;

встановити причини достовірності ненасильницької та насильницької смерті;

забезпечити реалізацію державної і регіональної політики з питань медичної статистики, інформаційно-аналітичного забезпечення, моніторингу кадрового та матеріально-технічного ресурсу закладів охорони здоров'я;

забезпечити лікувальним харчуванням дітей хворих на фенілкетонурію;

задовольнити щонайменше 600 осіб декретованого контингенту у послугах зубопротезування;

забезпечити пільгові категорії населення слуховими апаратами;

здійснювати оперативні втручання на серці пацієнтам, які потребують невідкладної медичної допомоги;

забезпечити повне виконання фінансових зобов'язань у частині відшкодування витрат на доставку та виплату пільгових пенсій медичним працівникам, які працювали на роботах із шкідливими і важкими умовами праці;

забезпечити роботу медичних комісій військкомату під час проведення призову та прийняття на службу за контрактом;

залучити надання бюджетами територіальних громад області інших субвенцій обласному бюджету на забезпечення функціонування закладів охорони здоров'я обласного підпорядкування;

забезпечити підтримку комунальних закладів у частині забезпечення своєчасних розрахунків за спожиті комунальні послуги та енергоносії;

створити безпечні і комфортні умови для надання медичної допомоги, перебування персоналу та пацієнтів в медичних закладах;

провести відбір біологічного матеріалу у членів добровольчих формувань територіальних громад.

7. Координація та контроль за ходом виконання обласної Програми

Виконання обласної Програми здійснюється шляхом реалізації заходів виконавцями, зазначеними у цій Програмі.

Безпосередній контроль та координацію за виконанням заходів обласної Програми здійснює Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації.

Учасники обласної Програми щоквартально до 10 числа місяця, що настає за звітним періодом, надають Управлінню охорони здоров'я обласної державної адміністрації звітну інформацію про хід реалізації заходів обласної Програми.

Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації щороку до 15 лютого готує та подає обласній державній (військовій) адміністрації та обласній раді узагальнений звіт про стан виконання завдань та заходів обласної Програми і використання бюджетних коштів.

Начальник Управління охорони здоров'я
обласної державної адміністрації

Андрій ЛІННИК